

ویژگی ها و مشخصات دانش آموزانی که ناتوانی یادگیری دارند

تعریف در همه‌ی انواع متفاوت مسایل یادگیری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

این کودکان که طبق تخمین‌های جهانی حدود هشت درصد از کودکان و غالباً پسران را تشکیل می‌دهند. عموماً پیش از ورود به مدرسه شناخته نمی‌شوند، زیرا این ناتوانی‌ها در خواندن و هجی کردن و نوشتن و حساب کردن ظهور می‌یابند. یکی از کارهایی که کودکان مبتلا به ناتوانی یادگیری در مورد خود انجام می‌دهند عبارت است از مقایسه‌ی خود با سایر هم کلاسی‌های و دستیابی به یک تشخیص در باره‌ی قابلیت‌های شخصی و تفاوت خود با دیگران. این ادراک‌های شخصی بر اساس نوع تقویتی که از محیط اطراف دریافت می‌دارند، زمینه ساز موفقیت یا شکست دانش آموز است. موقعي که دانش آموز به ناتوانی خود اطمینان یابد، دیگر از این لازم برای انجام سایر وظایف محوله را ندارد و در برخورد با مشکلات دچار ضعف و فقدان پیگیری می‌شود. برخی از پژوهش‌ها حاکی از آن است که وقتی دانش آموز به ناتوانی خود باور داشته باشد توانایی‌های خویش راهنم نادیده خواهد گرفت و به این دلیل، به ضعف مسؤولیت شخصی و بی کفایتی متهم خواهد شد.

برخی محققان علاقه مند به حیطه ناتوانی‌های یادگیری به منظور بررسی اثرهای ناتوانی یادگیری بر شخصیت و سازگاری فردی و هم‌چنین ویژگی‌های آنان، به پژوهش‌هایی همت

ترجمه مرجان رمضانی / مدیر مرکز مشکلات یادگیری باسوج

مقدمه

کودکان مبتلا به اختلال یادگیری، گروه نامتجانسی را شامل می‌دهند. یک وجه مشترک که در بین آنها وجود دارد این است که همگی در یادگیری دروس مدرسه دچار مشکل می‌باشند. با این حساب اختلال یادگیری عبارت واحدی است که برای

- حواسپرتو تکانشی است (از روی انگیزه آنی و بدون فکر قبلی عمل می کند).

- قواعد و قوانین را می شناسد اما نمی تواند آنها را به کار بینند.

- داشتن هیجانات ناپایدار و نیز سبک مفری های مفرط دارد.

- واکنش های جنون انگیز و مصیبت بار، عصبانیت، کمرو بودن، کناره گیری و ازدواطی دارد.

- تقصیر را به گردان دیگران می اندازد.

- در پیشرفت مهارت های تحصیلی و آموزشگاهی بسیار کند است.

- نفاوت بسیار فاحش بین مهارت ها و دانش خود دارد.

- اجتماعی نیستند، در گروه پذیرفته نمی شوند (توسط گروه موردن پذیرش قرار نمی گیرند).

- حافظه های ضعیفی دارند.

- به آسانی نامید شده و قدرت رسیک کردن ندارند.

- از کارش احساس غرور می کند و تعریف و تمجیده را نمی پذیرد.

- به طور افراطی انعطاف ناپذیرند و در مقابل تغییرات نمی توانند تاب باورند.

- دارای تمایلات هنری، عاطفی و فنی هستند.

- استدلال های غیر کلامی در آنها بیشتر، رشد یافته است.

ویژگی های مرتبط با رشد و تحول زبان گفتار

- عمدتاً از صحبت کردن یا توجیه بزرگسالان اجتناب می کنند.

- برای ایجاد ارتباط از لمس (دست کشیدن) یا نوازش کردن استفاده می کنند.

- خزانه لغات آنها بسیار خوب و عالی است اما در تولید و به کار بردن آن ضعیفند.

- همواره تردید دارد، ازو ازه های کامل کمتر استفاده می کند و به لکنت زبان دچار می شود.

- تعبیر و تفسیر و توضیحات خارج از بحث اصلی است، دستش را بلند می کند، اما حرف برای گفتن ندارد.

- او می خواهد صحبت کند، اما نمی تواند کلمات و عبارات مناسب را بیابد.

- بدون ترتیب منطقی داستان سرایی می کند و منبعی برای داستان هایش وجود ندارد.

- در تمیز شنیداری و شنیدن اشکال دارد.

- در طرز بیان و جاشین کردن اصوات ضعیف است.

- جملات را به طور ناقص ادا می کند، آهسته و ناشمرده

گماشته اند. برای مثال برایان (۱۹۷۴) دریافت، کودکان دارای ناتوانی های خاص یادگیری به وسیله های همسالان خود به عنوان افرادی غیر اجتماعی، نگران، وحشت زده و مضطرب و عصبی و افرادی که هرگز اوقات خوبی ندارند و غمگین هستند، توصیف شده اند. وی عقیده داشت که این دانش آموزان زمان کمتری را صرف رفتارهای جهت یافته به سوی تکلیف می کنند. بعضی از دیگر محققان عنوان کردند که وقتی انتظار شکست در یک کودک شکل می گیرد، او برای یادگیری تلاش زیادی نخواهد کرد و در این موارد کودک ممکن است بی توجه شود و در اجرای دستورها شکست بخورد و یا نتواند در گروه و یا به طور مستقل کار کند.

هم چنین آنها عقیده داشتند که خود پذیره یابین می تواند بر روی ادراک اجتماعی فرد موثر باشد و مایه های شکست این کودکان در ارتباط با دیگران شود.

محله استثنایی
شماره ۴۶ صفحه ۴۲

به هر حال آنچه که حائز اهمیت می باشد کمک به افرادی است که دچار این گونه ناتوانی های یادگیری می باشند و شناخت ویژگی ها و مشخصات آنان تا حد زیادی می توانند در کمک به ایشان مشترم واقع گردد.

ویژگی های مرتبط با عملکرد کلی و رشد عاطفی - اجتماعی

- ناپاختگی عاطفی و اجتماعی افراد دچار ناتوانی یادگیری.

- حواسپرتو: در ظاهر حواسپرتو به نظر می رسد.

- نمی تواند انتخاب کند.

- نمی تواند بر روی یک فعالیت متوجه باشد.

خودپنداره پایین می‌تواند بر روی ادراک اجتماعی فرد موثر باشد و مایه‌ی شکست این کودکان در ارتباط با دیگران شود

کثیف و نامناسب غذامی خورد).
- نسبت به محرك‌ها بیش از حد یا کمتر از حد معمول پاسخ
می‌دهد. وقتی که او را به گونه‌ای ملایم لمس می‌کنند، احساس
می‌کنند که او را نیشگون می‌گیرند. از صدای بلندی ترسد و به وسیله
محرك‌های بویایی قوی و نور شدید احساس ناراحتی می‌کند.
به هر حال تدوین قوانین برای حمایت از این دانش آموزان
و تامین محیطی با کمترین محدودیت و آموزش انفرادی این
کودکان ضروری است تا بتوان آنان را به جریان عادی و آموزشی
و وصول به استقلال و خودکفایی برساند.

در این راستا همکاری والدین، معلمان عادی، متخصصان
ناتوانی یادگیری و سایر اشاره‌برای رسیدن به این اهداف لازم و
ضروری است.

منابع :

- <http://www.I don line.org/celdinfo/I.html>

- والاس، جرالد ناتوانی‌های یادگیری: مفاهیم و ویژگی‌ها / تالیف جرالد والاس، جمیز آ. مک‌لافلین با ترجمه محمد تقی
منشی طوسی. مشهد: آستان قدس رضوی، موسسه چاپ و
انتشارات، ۱۳۷۶

صحبت می‌کند (من و من می‌کند؛ جویله جویله صحبت می‌کند)
- در عمل گرامی، تماس چشمی و تکان خوردن ضعیف
است.

- در فعالیت‌های گروهی تمرکزش را از دست می‌دها.
- گوش به زنگ است. به دیگران نگاه می‌کند تا بینند آنها
چکار می‌کنند.

- ترتیب واژه‌های ارتیب هجاهارا به طور مکرر قاطی می‌کند.
- نمی‌تواند صدایها را در عبارت و کلمات به بخش‌های
مختلف تقسیم کند یا نمی‌تواند صدایها را با هم دیگر ترکیب کند
تا کلمات و عبارات را بسازد.

ویژگی‌های مرتبط با رشد و تحول حسی - حرکتی
- از انجام تکلیف‌هایی نظری رنگ آمیزی، نقاشی و برش زدن
خودداری می‌کند.

- معمولاً به صورت درازکش است و بیشتر در حالت لم دادن،
تکیه دادن و قوز کردن است.

- معمولاً درست کردار نیستند (کژ خوبی دارند)، منحرف
هستند، دروغ می‌گویند و افسرده و مایوس می‌باشند.
- هنگامی که زمان یا مکان را حتی در اختیار دارد، معمولاً به
دردسر می‌افتد یا زمانی که وقت آزادی و یا فضای آزادی را در
اختیار دارد دچار مشکل می‌شود و نمی‌داند چکار باید بکند.
- به اشیاء و اشخاص تنه می‌زنند بدون آن که مطلع و آگاه باشد
(بابی توجهی به اشیاء و اشخاص تنه می‌زند)

- خود میان بینی پایداری دارد.
- از بازی با وسایل و دستگاه‌ها خودداری و معمولاً در کار با
آنها راحت نیستند.

- مرتباً سقوط می‌کنند (غلب و به سادگی به زمین می‌خورند
واز صندلی پایین می‌افتد)
- مهارت‌های حرکتی ظرف و بزرگ آنها، رشد نیافته است.
- نمی‌تواند بدمند (فوت کنند) و یا بند کفشهای را گره بزنند.
- بسیار بی نظم بوده و نمی‌تواند به سرعت آماده شده و یا
پاکیزگی را رعایت کنند.

- به طور مرتب اشیاء را گم می‌کنند. نمی‌توانند به خاطر
بیاورند که چطور بروند؟ یا کجا اشیاء را گذاشته یا حالا وقت
انجام چه کاری است.

- ناشیانه مداد را محکم در مشت می‌گیرد. در بازی با معمای
دچار مشکل می‌شود.
- برای خوردن غرغیر می‌کند و زیاد می‌خورد (به گونه‌ای